

Naročnina listu: =

Celo leto . . . K 12—

Pol leta . . . " 6—

Četrť leta . . . " 3—

Mesečno . . . " 1—

Zunaj Avstrije: =

Celo leto . . . K 17—

Posamezne številke

: 10 vinarjev. :

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev

od 6redne petivtrste: pri

večkratnih oznanilih velik

: : : : : popust. : : :

„Straža“ izhaja v pon-

deljek, sredo in petek

: : : : : popoldne. : : :

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.**Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.**Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.**Momenti.**

Dr. Kukovec popravlja:

„Ni res, da si je dr. Kukovec zaračunal za en telefonski pogovor nasproti posojilnici v Šoštanju 50 K; nasprotno je res, da si dr. Kukovec za kak telefonski pogovor v tej zadevi sploh ni nič zaračunal. Če je posojilnica v Šoštanju povrnila dr. Kukovecu 50 K za telefonske pogovore, povrnila je s tem le gotovo izdatke dr. Kukovca na pristojbinah, katere je ta izplačal poprej pri zastopanju posojilnice v Šoštanju c. kr. poštenu uradu v Celju. Z velespoštovanjem udani — dr. V. Kukovec.“

Delovanje našega poslanca dr. Kukovca.

Še en popravek:

1. Ni res, da liberalna mlekarja v St. Juriju ob juž. žel. ne more prospevati, res pa je, da je poslovanje iste v najlepšem redu in da podjetje krasno prospeva.

2. Ni res, da se je ta mlekarja ustanovila z namenom, da spravi vse kmete v St. Juriju in okolici v liberalni tabor; res pa je, da se je zadruga ustanovila z namenom, da doniša gospodarske koristi vsem kmetovalcem brez razlike strankarske pripadnosti.

3. Ni res, da je gospod dr. Kukovec povzročil ustanovitev mlekarne iz strankarskih namenov, res pa je, da je misel za ustanovitev izšla iz krogov št. jurskih kmetovalcev, gospod dr. Kukovec pa je za drugo kot funkcionar Zadruga zveze v Celju vedno pospeševal kot gospodarsko in ne kot strankarsko napravo.

4. Ni res, da Zadruga zveza v Celju stiska mlekarjo, res pa je, da je ta zveza mlekarjo za drugo v St. Juriju ob južni železnici vsigdar najlepše podpirala in ji v vsakem oziru šla s koristnimi nasveti in dejansko s podelitvijo cenega kredita na roko.

Jubilejna mlekarja v St. Juriju ob j. ž.

Kmet je govoril.

Veraj so volile kranjske kmečke občine in volile so tako, da bo liberalcem še dolgo zvenelo po ušesih. Končnih rezultatov še nimamo pri rokah, toda že številke, ki jih vemo, povedo, da je zmaga S.

L. S. nad vse sijajna. V vseh desetih volilnih okrajih, ki so volili skupno 16 poslancev, je prodrla S. L. S. z ogromnimi večinami. Z glasovnico v roki so kranjski kmetje vrgli liberalne lažnjivce in obrekovalce ob tla, da se bodo težko še kdaj pobrali. Res, pravi triumf zdrave kmečke misli, ki se ji gabi gnili liberalizem, je bil večerajšnji dan na Kranjskem. Sijajno zmago od zadnjega pondeljka je večeraj podčrtal in podkrepil kranjski kmet in sicer tako odločno in močnato, da se je umetno zgrajena koliba liberalne kričavosti in širokoustnosti izgubila v prazen nič. Z enodušnostjo, ki imponuje, so naši možje stopili na solnčno plan in liberalci so se kar pogreznili v blatu svoje podlosti. Bil vam je to dan, ki zahteva, da izrečemo čast in hvalo zavednosti naših kranjskih prijateljev, a za slovenske liberalce vseh dežel pa je bil pravi — sodni dan.

Rahel prirastek glasov v splošni skupini je napravil liberalce naravnost nore. Če prav bi bilo bolj na mestu, da bi bili jokali, kajti pogled v bodočnost je zelo žalosten, kjer ima ena, seveda ne lastna stranka skoro dvetretjinsko večino nad vsemi nasprotniki, vendar so samega veselja predstavljali kozoletce. Kričali so, kot da bi bili prišli že na krmilo, in kdor jih je hotel poslušati, so mu tulili na uho, da na Kranjskem S. L. S. ni več. Bilo je naravnost tragikomično gledati liberalce, kako so se trudili naslikati svoj uničujoč poraz kot vseh. Zastudilo se je to početje našim kmečkim volilem in večeraj so obračunali z liberalci tako kot znajo le oni: pokopali so jih za vedno.

Kakor že rečeno, je brezpomembni napredek liberalnih glasov v splošni skupini napravil liberalce kar divje. Vse kar liberalnega leze in gre, se je spravilo na noge in na lov za volilci. Če prav na zmago mogoče ravno niso upali, vendar so hoteli spraviti skupaj kolikor mogoče veliko glasov, da bi potem kričali kot otroci: mi smo zmagali in s tem begali ljudi. Toda liberalce obrača, kranjski kmet obrne. Nadležnim liberalnim škricem ni hotel delati nepotrebnega veselja in se jih je otresel, — da ga ne bodo nikdar več nadlegovali. Osramočeni in blamirani do kosti zrejo liberalci za kmečkim volilci, ki se niso pustili vloviti na liberalne limanice in: „Kranjec moj jim osle kaže.“

Z zmago v kmečkih skupinah ima S. L. S. že sigurno večino v kranjskem deželnem zboru. Od 49 poslancev jih je 26 že izvoljenih na njenem progra-

mu. S tem pa število njenih mandatarjev še ni popolno. V skupini mest in trgov, ki volijo dne 16. t. m., lahko s sigurnostjo računa na dva ali še več mandatov. Skupina Kamnik—Radovljica—Tržič je že dozdej bila zastopana po poslancu S. L. S. dr. Gregoriču, ki zopet kandidira. V Ljubljani sta kandidata v obeh volilnih okrajih gospod Ivan Kregar, pasar in hišni posestnik v Ljubljani, in gospod dr. I. Pogačnik, deželni tajnik v Ljubljani; v Kranju in Škofjiloki kandidira gospod Anton Sušnik, profesor v Ljubljani; v dolenskih mestih pa gospod profesor Bogumil Remec, ravnatelj Trgovsko-obrtno šole v Ljubljani. V Idriji kandidira dekan Arko, v skupini Vrhnika—Postojna—Lož dr. Janko Marolt, na čegar zmago se računa s precejšnjo gotovostjo. Tudi v skupini Škofjaloka—Kranj, kjer kandidira za liberalce dr. Triller, bo boj zelo oster.

Afera Wastian.

Nemški listi priobčujejo sledečo Wastianovo izjavo:

„V zadnjem času so se raznašale o meni razne žaljive vesti, med drugim tudi to, da je vsled ovadbe neke graške knjigarne uvedlo graško državno pravdnništvo zoper mene kazensko postopanje zaradi tatvine knjig. Ker sem obolel, žalibog nisem bil takoj v položaju, da bi bil zamogel temeljito zasledovati obdolžitev, ki je kot taka nevzdržljiva. V poštev pride tudi dejstvo, da o tej ovadbi oficijelno sploh nisem bil obveščen in sem še le izvedel posameznosti, ko je državna oblast brez nadaljnjih korakov to preiskavo ustavila. Samo ob sebi umevno, nisem še nikdar prikrival, da sem kot mnogoletni odjemalec jemal opetovano knjige iz knjigarne seboj na vpogled in jih obdržal v najboljšem prepričanju, da se vknjižujejo na moj račun, kakor je pač v knjigotiski pri znanih odjemalcih to vedno v navadi. Ta sam na sebi malenkostni povod je bil predmet ovadbe in ker je bil senzacijselnim ljudem premajhen, so sedaj širili vesti z vsebino, češ, da sem posegel v lastnino Šidmarke, da celo v pravem oziru sem se baje — pregrešil na otrocih. Ker se mi do sedaj ni posrečilo prijeti le enega raznašalca teh nesramnih vesti, se zatekam v javnost in izjavljam, da bom tiral vsakogar, ki se na ta ali na kak drug način dotakne, ali se je dotaknil moje časti, v zagovor pred sodnijo. — Maribor, dne 5. decembra 1913.

Henrik Wastian.

PODLISTEK.

Starogorski:

V žaru juga . . .

(Dalje.)

Gospa s sivimi lasmi in lornjeto se je zmerno poklonila in podala vsem roko.

Zlatka ji je takoj začela pripovedovati, kako sta z njenim sinom gospodom Arturjem delala izlete v čolnu in kako dobro zna ravnati z veslom, skoraj kakor njen oče, dasi je njen oče izborni mornar.

Zlatka je rada nazivala svojega očeta „izborni mornar“, ker se ji je zdelo to kaj lepo.

Gospa Pavlovičeva je dobrohotno okarala svojo Zlatko, zakaj pripoveduje take reči, ki gotovo še gospe pl. Arteman ne morejo zanimati in se opravičevala:

„Naša Zlatka, ljuba gospa, je tako dekle, da bi samo govorilo in govorilo, vse eno, ali pozna dotično osebo en mesec ali eno minuto.“

Med tem pa se je obraz gospoda doktorja Pavla Pavloviča močno zresnil. V hipu mu je postalo jasno, zakaj mu je bil obraz mladega moža tako čudovito znan. Saj to je njen obraz, obraz iz sanj mladosti . . . Še sedaj je lepa, dasi močno spremenjena . . . Ej vraga, da smo se mogli srečati! . . . In polotilo se ga je, kakor srd na ženo in na hčerko, ker sta silili v to proketo Opatijo, katere se je ogibal toliko let.

Čudila se je Jelka, gledala je Zlatko, kaj je očetu, da je tako tih in zamišljen.

„Ali si bolan, papa“, se ga je oklenila hčerka Zlatka.

„Nisem.“

Zamolkel, mrzel je bil odgovor, da so se hčerkinke roke razklenile, kakor ob mrzlem dihu ledene sape.

Jelka pa je sedela pri oknu in gledala skozi okno, gledala soproga. Kaj se godi v duši njenega moža? Kaj je prišlo tako nenadoma in se zagrizlo v njegovo dušo?

Še tisti večer po večerji je rekel Pavel Pavlovič soprogi in hčerki, naj vse pripravita, ker odidejo kar najhitreje iz Opatije.

Obledelo je lice Zlatki. Z glasom tihim, na lahno trepetajočim, je vprašala:

„Zakaj, papa? Tako prijetno je tukaj!“

Pogledal jo je Pavlovič in neka slutnja, moreča in tesnobna mu je stisnila srce. Plahi glas Zlatkin mu je bil, kakor ledena roka, ki se je dotaknila njegovega srca.

Ne da bi odgovoril na to vprašanje, je odšel na vrt. Preveč zaduhlo mu je bilo v sobi, a on je potreboval zraka. Sedel je v paviljon. Krasen večer je bil, mračno v paviljonu.

In čudno.

Spomin je stopil zopet pred njega, spomin, ki je molčal toliko let in se prikazal samo enkrat, tedaj ko ga je hčerka zaprosila, da želi v Opatijo. Ali takrat mu je bil ta spomin kakor mimobežec hladilen vetrič.

A sedaj!

Duši ga in se dotika njegovega srca. Jasno so vstajali pred njim večeri pod oleandrom in lovoriko, večerne vožnje po morju in deklica v beli obleki in z mehkim rokami . . .

Pavel Pavlovič je stresel z glavo.

„Ne, ne . . . Proč ve slike nekdanje. Zakaj li prihajate in vznemirjate mojo dušo? Zadušil sem že vas, a čemur vstajate, da mi ugrabite težko priborjeni mir. Proč . . .“

A spomin se ni umaknil. Pristopil je bližje in se dotaknil njegovega srca. Gledal se je prevaranega, strtega v svojih nadah. Grenkobolni dnevi so šli mimo in ga gledali. In v teh dneh je bila ona edina jasna slika, ki je nekako monotono sijala iz te

trudne atmosfere, slika deklice z mirtinim vencem v laseh.

Zagledal se je v to sliko in srce se je umirilo. Spomin davnih dni je odhajal . . .

Tedaj se mu je zazdelo, kakor da je nekdo na rahlo položil roko na njegovo ramo. Obrnil se je in zagledal obraz svoje žene. Njene oči so ga gledale iz polmraka ljubeče in sočutno.

„Si bolan, Pavel?“

Pavel Pavlovič je odkimal z glavo.

Jelka se je naslonila nanj.

„Zakaj odhajamo, Pavel?“

Pavlovič jo je prijel za roke, jo potegnil k sebi in kakor bi hotel iskati opore pri njej, jo je poljubil.

„Dobro je, ako odidemo. Zaradi Zlatke.“

„In Arturja?“

Pavlovič je vstrepetal srce.

„Torej se nisem varal v slutnjah? Zgodila se je?“

„Da. V srcu Zlatke je vsevetela roža ljubezni. Zgodilo se je, kar bi se zgodilo prej ali slej.“

„Zvene ta roža . . .“

„Zakaj, Pavel? Ta mladeček se mi zdi dostojen človek in je član ugledne rodbine. Dobra partija!“

Pavel Pavlovič je gledal v oči žene in svit lune, ki se je kopala v morju, je odseval v njenih očeh. Stisnil je njene roke in zašepetal z glasom bolestno-mehkim.

„Jelka.“

Zdrznila se je. Že dolgo, dolgo je ni poklical Pavel Pavlovič tako. Vedno jo je nazival: mati, mama. In spreletelo jo je nekako čudno, nekako kakor tedaj, ko jo je zasnubil in poljubil prvokrat. Srce, kakor iz dobe mladostne ljubezni, je jelo utripati hitreje in nagnila se je k njemu.

„Kaj želiš, Pavel?“

On pa je pobožal njena lica in dejal:

(Dalje prih.)

„Grazer Montags-Zeitung“ komentira to izjavo tako-le:

V torek, dne 11. novembra t. l. — torej natančno pred štirimi tedni — je vložil poslovodja graške knjigarne Leusehner in Lubensky, gospod Krakowitzer, pri tukajšnji policiji ovadbo in je dal na zapisnik, da je državni in deželni poslanec Henrik Wastian kradel v njegovi trgovini knjige. Policija je ovadbo, ne da bi sama uvedla predpreiskave, do česar ni bila upravičena, odstopila državnemu pravdnistvu, kakor je bila njena dolžnost. Kmalu se je o tej grozni ovadbi marsikaj izvedelo in dva tedna že tvorijo vsebino zaupnih pogovorov v Gradcu. Mesto je bilo razdeljeno v dva tabora; pretežno večji del je mislil na globokega obžalovanja vreden nesporazum, ker se je vsled visokega socijalnega stališča obdolženca, kakor vsled njegovih urejenih finančnih razmer smatral vsak očitke tatvine za nekaj nesmiselnega. Na javno razmotrivanje zadeve ni nihče mislil, ker se je vendar vedelo, da se bo moralo v doglednem času samo po sebi nekaj zgoditi. In sedaj se je zgodilo. Gospod poslanec Wastian se je zatekel v lastni zadevi v javnost. Sedaj se ne more, sedaj se ne sme več molčati, ker se bodo dogodljaja polastili slovenski listi, ki ga bodo gotovo uporabili v strankarsko-političnem smislu. Sedaj zato izjavljamo javno, da še nismo naleteli na kako nesrečnejšo izjavo v tako mučni zadevi, kakor je ta. Gospod Wastian izjavlja, da vsled bolezni ni mogel takoj na temeljit način zasledovati zoper njega dvignjene obdolžitve. Taka obdolžitev, gospod Wastian, se mora takoj in pod vsakimi okoliščinami zasledovati, če bi bilo treba tudi iz smrtno postelje, pri čemer je za ljudskega zastopnika čisto vse eno, ali je državna oblast med tem časom ovadbo odložila ali ne. Nadalje izjavlja Wastian, da so ga celo obdolžili, da je segel po lastnini Südmarke in se tudi pregrešil — celo na otrocih. Koliko je nam znano, se ti dve obdolžitvi nista dvignili niti po vestih nikoli in od nobene strani, torej je bilo nespametno, da sta bili vpleteni v izjavo, da je sedaj slučaj še bolj zamotan: H. koncu pa piše gospod Wastian: „Ker se mi do sedaj še ni posrečilo prijeti le enega raznašalca teh nesramnih vestí, se zatekam v javnost in izjavljam, da bom tiral vsakogar v zagovor pred sodnijo, ki na ta ali oni način krati in je kratil mojo čast.“ Dovolite! Gospod poslanec nima sploh ničesar za izjavljati, ker mu ne more nobena izjava nič pomagati. Mi smo tiisti, ki odkritosrčno verujemo v integriteto tega moža, čegar idealizem je tisoče navdušil, toda mi vemo, da zamore tukaj le jasni izrek sodnika storjeno nesrečo popraviti. Kakor morajo bolniki zdravniku, tako mora v takem slučaju osumljeni iti h sodniku. Če Wastian trdi, da se mu do sedaj ni posrečilo prijeti le enega raznašalca nesramnih vestí, tedaj se on moti, ker je vendar znan povzročitelj prvotne in edine vesti. Mi trdno upamo, da se bo gospodu Wastianu posrečilo si zagotoviti vsa svoja častna mesta, toda mi vemo, da pelje pot do tega smotra skozi sodnijsko dvorano. Če tega pota ne nastopi, ne more in tudi ne bo ostal poslanec.

Železnica Rogatec—Brežice—Novo mesto.

Pretekli teden je „Slovenec“ priobčil objektivno poročilo o stanju tega železniškega projekta. Ponovimo kratko, da je generalni načrt železniškega komiteja v Brežicah v tehničnem oddelku železniškega ministrstva že odobren, da mora akt pasirati še par manjših oddelkov ministrstva, posebno vojaškega, in da na pristojnih mestih ni dvoma o gospodarski važnosti tega projekta; treba bo pa še preštudirati varijante pri Brežicah in Rudolfovem. Nato pride naloga na železniški odbor, da izdelajo podrobne načrte, ki bodo podlaga pogajanju o financiranju te proge. Da lokalni interesi sami ne morejo graditi te nad 70 kilometrov dolge proge, je samo ob sebi umevno, ker bode železniška zveza dotične zanemarjene okraje še le gospodarsko okrepila.

Tik pred kranjskimi volitvami v kmečki kuriji je skušalo ljubljansko liberalno trobilo to zadevo na najgrši način izkoristiti zoper Slovenski klub, čegar poslanecem očita lenobo in druge take čednosti; ta izbruh politične strasti se obsoja že po tem, da cela liberalna stranka na Kranjskem in Štajerskem nima pokazati na enega moža, ki bi kedaj prst zganil za to progo, med tem ko pristaši in poslanci S. K. Z. že leta vspešno propagirajo ta projekt in so za uresničenje istega žrtvovali ne le svoj trud, ampak tudi gmočno prispevali.

Liberalci zato hočeje sebi v prid pripisati delo bivšega kranjskega deželnega glavarja in se lažejo, da mu je vlada že zagotovila, da se proga Brežice—Rudolfovo na državne stroške zgradi. [Tako zagotovilo se nikoli ni dalo in je tudi nepotrebno, ker drugače, kot s prav izdatno državno pomočjo se proga ne more graditi. Z megljenimi obljubami brez določenega roka za izpolnitev bi se morda zadovoljil nevedni dopisnik „Slovenskega Naroda“, ki o železniških vprašanjih sodi kot slepec o barvah; dokler ni trasa določena in podrobni načrt gotov, toliko časa so vsa ugibanja o tej progí prazne marnje. Stvar železniškega odbora je, da stvar pospeši. Slovenski klub ga pri tem ne zavira, ampak po svojih poslancih ne prestopa vpliva, da to vprašanje ne izgine z dnevnega reda in ne zaspi vsled liberalne brezbriz-

nosti. Le pogledite njihovega poslanca dr. Kukovca, ki je zaslovel po svojem spančkanju v dež. zboru! Zaspal je železniško zborovanje v Brežicah in Krškem, o kakih projektih se mu še ne sanja; kak ženi je v železniških vprašanjih, pokazal je v dežel. zboru, ko je na veliko zabavo poslancev predlagal, da naj progo Polzela—Motnik interese ter se podpora države in dežele gradijo, če tudi je tedaj že bilo določeno, da to progo država sama gradi! Kadar liberalci odprejo usta v železniških zadevah, tedaj se pokaže njihova puhlost in lažljivost; ni jih drugega, kot zabavljanje in brezdelje.

Naše prireditve.

Brezno ob Dravi.

Na prelestni praznik Brezmadežne nam je nemurni voditelj in ljubitelj mladine, prečastiti gosp. dr. H o h n j e c, z dovoljenjem prevzvil. kn.-šk. ordinarijata po končani Konstantinovi tridnevnici, na pragu 60letnice verske razglasitve (8. dec. 1854) o Marijinem spočetju kanonično ustanovil mladeniško (30) in dekliško (40) Marijino družbo.

V prepričevalnem, z ganljivimi zgodovinskimi vzgledi prepletenem govoru je dokazal živo potrebo in družabno korist, da se oživijo in obnovijo pred 350 letmi pričete Marijine družbe; vmes je temeljito zavrnil običajne ugovore.

Isti dan je dekliška Marijina družba vprizorila skromno pa mično poklonitev: vera, upanje in ljubezen do device, matere, kraljice in zaščitnice — pred družbenim altarjem.

Družbi naj donašata obilen blagoslov božji.

Gornja Ponikva.

Shod, ki se je tukaj vršil v nedeljo, dne 7. t. m., je bil nad vse sijajen in dobro obiskan. Častiti gospod župnik Gorišek ga je otvoril. Poslanec Pišek je poročal o deželnem in državnem zboru ter odgovarjal na razna vprašanja. Izrekla se je soglasno zaupnica vsem poslancem S. K. Z.

Loka pri Žusmu.

Na shodu S. K. Z. dne 8. decembra pri Gajšku sta govorila državni in deželni poslanec g. dr. J a n k o v i č in urednik Fr. Ž e b o t. Prvi je razpravljajal o delovanju poslancev K. Z. v državnem in deželnem zboru ter o zunanji politiki, drugi pa o ciljih naših organizacij: S. K. Z., S. K. S. Z. in J. S. Z. Navzoči delavci-kopitarji (v Loku je na nekdanji glažuti tovarna za kopita) so izrazili željo, da bi se za Loko ustanovila skupina J. S. Z. Ko je g. poslanec še odgovarjal na razna vprašanja, so se sprejeli med velikim navdušenjem sledeči dve resoluciji:

1. Volilci, zbrani na shodu K. Z. v Loku pri Žusmu, izrekamo S. K. Z. in njenim poslancem popolno zaupanje. Posebno se jim zahvaljujemo, da so v deželnem zboru tako krepko branili naše pravice. Prosimo jih, da še v bodoče tako vrlo delujejo.

2. Odločno protestiramo proti zapostavljanju pravic slovenskega ljudstva na sodnijah, ki se vrši pod pokroviteljstvom Pitreicha. Zahtevamo, da se nam dajo na naše sodnije slovenski sodniki, ki bodo razumeli jezik ljudstva, a ne nemški kurzovci.

Politični pregled.

Delegacije.

Včeraj je imela ogrska delegacija plenarno sejo, v kateri se je vršila debata o Berchtoldovem eks-pozeu. Govoril je tudi zunanji minister grof Berchtold ter povdarjal, da si je Avstrija sporazumom z drugimi velesilami prizadevala zabraniti izbruh balkanske vojske; če se ji pa to ni posrečilo, ne zadene naše zunanje politike nobena krivda. Glede razkritja lista „Matin“ o zvezi balkanskih držav je pa izjavil, da glede obstoja te zveze oficijelno ni nič vedel. Po ministrovem govoru se je razvila živahna debata, v kateri je zlasti grof Karoly ostro bičal našo zunanjo politiko.

Iz socialne demokracije.

V Pragi se vrši te dni 11. kongres češko-slovenske socialne demokracije. Nemški socialisti niso poslali na kongres nobenega delegata. Kongres je sprejel neko resolucijo, ki zahteva nacionalni mir za Češko.

Hrvaško.

Sedaj so izdale že vse stranke svoje volilne proglase in naznanile tudi kandidature. Za 88 volilnih okrajev je proglašanih do sedaj 180 kandidatov. Srbsko-hrvaška koalicija kandidira v 61 okrajih, M. Starčevićeva stranka v 26, Frankovci v 25, seljaška stranka v 30 in srbski radikalci v 8 okrajih. Izven strank stoje unionisti, ki kandidirajo v 8 okrajih. V posameznih okrajih so se pojavile tudi kandidature brezpomembne novo ustanovljene agrarne stranke. Socialni demokrati kandidirajo do sedaj šele samo v 1 okraju.

Nemčija.

Berolinski listi poročajo, da bo povzročitelj že znanih protivojaških izgređov v Savernu v Alzaciji, poročnik Forstner, odpuščen iz aktivne vojaške službe. Regiment, pri katerem je Forstner služil, je že zapustil Saverne.

Povodom debate o državnem proračunu, ki se je pričela včeraj, dne 9. t. m., v nemški drž. zborni-

ci, je imel državni kancelar Bethmann-Hollweg dolg, velepolitičen govor, v katerem je med drugim zagovarjal tudi stališče Nemčije napram Avstriji v zadevi v Bukarešti sklenjenega miru in v balkanskem vprašanju za časa prve in druge balkanske vojske. Povdarjal je, da nesoglasje, ki je nastalo tozadevno med Nemčijo in Avstrijo, ni v stanju, da bi motilo medsebojno prijateljske razmere ter je močno hvalil trozvezo. Bethmannu radi verjamemo, ker poznamo kratkovidnost naše zunanje politike, ki bo tudi v bodoče poslušna dekla Berolina.

Volitve v Bolgariji.

Volitve v bolgarsko sobranje bodo danes končane. Glasom najnovjših poročil je smatrati za gotovo, da bo imela vlada v novi zbornici večino. Izvoljenih je že do sedaj 95 pristašev vlade, 47 socialistov, 37 agrarcev, 14 demokratov, 15 narodnih liberalcev, 5 radikalcev in 1 pristaš Danewa. Vlada računa, da bo zavsem izvoljenih 110 vladinih pristašev, kar ji zagotovi navadno večino. Veliko presenečenje vzbuja izid volitev v okrajih Vidin in pa Braca, kjer so bili izvoljeni sami agrarci in socialisti, kajti ravno v teh okrajih je bolgarska vlada računala na čisto drugačen izid. Volitve pomenjajo popolni poraz Danewa in rusofilstva sploh. Razočaranja, ki so jih doživeli Bolgari v svoji nesreči od svojega severnega strica, so bila prevelika, da bi ostalo zanj še kaj simpatij. Trezni in hladnoračunajoči Bolgar je že našel najboljše zdravilo za težke udarce: pomagaj si sam in se je odrekel tujcu, ki ga je samo izkoriščal. Po tem potu se bo Bolgarija brez dvojbe najprej zopet ojačila in okrepila.

Srbija.

Belgrad, dne 7. decembra. Uradni list priobčuje kraljev ukaz, s katerim se v novosvojenem srbskem ozemlju z nekaterimi pridržki glede zborovalne in tiskovne svobode, zakonodajstva, ljudskega zastopstva, vodstva, občinske in okrožne lavnomije uvaja državna uprava.

Prestol nove Albanije.

„Politische Korrespondenz“ poroča, iz Berolina: Poslaniki vevlasti v Berolinu so zaprosili nemškega državnega tajnika pl. Jagowa, naj sporoči princu Wiedu, da so ga že vse vevlasti določile za kneza Albanije. Državni tajnik je obvestil o tem že princa Wieda pismenim potom, ker se tačas ne nahaja v Berolinu.

Francosko.

Kakor smo zadnjič poročali, je podalo francosko ministrstvo Barthou, ki je obstajalo iz zmernejših elementov, demisijo. Po več dnevih brezvspešnega iskanja se je sedaj vendar posrečilo spraviti skupaj novo ministrstvo. Novo ministrstvo je sestavljeno iz samih radikalcev in so v njem nekateri znani kulturno-bojni politiki. Predsedstvo in zunanje zadeve je prevzel radikalec Doumergue, ki je na glasu kot nasprotnik Rusije. Finance ima Caillaux, nauk Viviani. Člani novega kabineta so sami izrazili nasprotiki predsednika republike Poincareja in je zato položaj sedaj skoro bolj nemogoč, kot je bil prej. Sicer pa novemu ministrstvu ne prerokujejo dolge življenjske dobe ter se ga splošno označuje le kot nekako prehodnje ministrstvo, kajti sedanjemu parlamentu poteče volilna doba že v 4 mesecih in bodo razpisane nove volitve.

Raznoterosti.

† dr. Karol Domanig. V nekem sanatoriju pri Bozenu je umrl znani tirolski pesnik dr. Karol Domanig v 63. letu svoje starosti. Dr. Karol Domanig je bil ravnatelj na dunajskem dvornem muzeju. Izdal je mnogo del, ki so preveč vroče domovinske ljubezni in globokega verskega prepričanja.

Iz učit. službe. Mesto nadučitelja je razpisano na dvorazredni mešani šoli v Blagovni pri Celju, 2. plačilni razred, v Lačjivesi, drugi plačilni razred in na dvorazrednici pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah, drugi plačilni razred. — Na petrazrednici na Ponikvi, tretji plačilni razred, in na šestrazrednici v Trbovljah-Vode sta razpisani mesti učitelja. — Na štirirazrednici v Ljubečni, tretji plačilni razred, na šestrazrednici na Vranskem, drugi plačilni razred, na štirirazredni dekliški šoli v Šmarjih pri Jelšah, drugi plačilni razred, na petrazredni dekliški šoli v Hrastniku, drugi plačilni razred, na šestrazredni dekliški šoli v Trbovljah-Vode, drugi plačilni razred, in na petrazrednici okolica Laški trg, prvi plačilni razred, je razpisano po eno mesto učiteljice; prošnje do dne 30. decembra 1913 na dotične krajne šolske svete.

Iz poštne službe. Za na novo ustanovljeno pošto in brzojavno ravnateljstvo za Koroško s sedežem v Celovcu, ki začne poslovati z novim letom, je imenovan poštni tajnik dr. Anton Wresounig, doma iz Konjice na Štajerskem, za poštne svetnika.

Grof Latour umrl. V četrtek, dne 4. t. m. po noči je v nekem sanatoriju na Dunaju umrl član gosposke zbornice in bivši naučni minister v Gautschovem kabinetu grof Latour, eden najodličnejših članov gosposke zbornice in delegacije.

Odpust rezervistov. Vojno ministrstvo je odredilo, da se vsi v aktivni vojaški službi se nahajajoči nadomestni rezervniki letnika 1912 čim prej, najpozneje pa do dne 15. t. m., odpuste iz aktivne vojaške službe.

Zaplenjeni. Zadnjo številko nam je na dveh krajih zaplenil ljubeznivi državni pravdnik. Ni mu bilo prav, da smo na uvodnem mestu pri razmišljanju o dogodkih v Savernu aplicirali iste na naše domače razmere in dodali primerne nauke, ter da smo govoreč o grozni nesreči na Fali dali duška splošni ogorčenosti nad brezbriznostjo podjetništva, ter pomanjkljivostjo nadzorovalne oblasti. Državni pravdnik je v naše nemalo začudenje videl v naših besedah nevarnost za javni mir in red, ter nas je zaplenil. Bodi mu! Povemo mu samo, da si s še tako pridnim vporabljanjem zastarelega in nemodernega tiskovnega zakona ne bo priboril nikakega priznanja javnosti in tudi nas ne bo oplašil. Vse za rešnico in pravico!

Mezdno gibanje stavev in drugega tiskarskega oboja. Z novim letom potečejo mezdne pogodbe med stavci in ostalim tiskarskim obojem ter delodajalci. Vršila so se že ponovno pogajanja za nove pogodbe, toda brez rezultata. Okrog 50% vseh tiskarskih podjetij v Avstriji je že odpustilo svoje osebe. Ponekod že stoji delo, ker so bili stavci na mestu odpušeni, drugod, kot na primer na Kranjskem, je dobilo tiskarsko osebo odpoved na 14 dni. Na Dunaju nekateri periodični listi že ne izhajajo več. Tržaška „Edinost“ nam je došla včeraj skoro popolnoma — bela in naznanja, da bo tudi nadalje izhajala v taki obliki, če sploh bo. Pri nas na Štajerskem delajo še vse tiskarne in še ni nikakih odpustov. Prišlo pa bo do ustavitve dela gotovo, če ne prej, z novim letom, ko potečejo pogodbe in bodo stavci pričeli stavkati. Zgodi se pa to lahko tudi prej. Če tedaj kdaj ne bo naših listov, naj cenjeni naročniki vedo, da sploh niso izšli. Reklamacije potem seveda nič ne pomagajo.

Dva popravka. Na uvodnem mestu priobčujemo danes dva popravka. Prvega smo že enkrat prinesli in ne zasluži nobenega komentarja. Kar v pričetku popravljamo, to ob koncu priznava. Priobčujemo ga še enkrat, ker napredni dr. Kukovec jaha zastareli tiskovni zakon in bi nam na podlagi teh preživelih določil rad delal sitnosti. Če si bo Kukovec s takim „copfarstvom“ priboril izgubljeni renome požrtvovalnega slovenskega politika in zadruharja, zelo dvomimo. Na drugi popravek pa odgovarjamo v dopisu iz St. Jurija ob juž. žel.

Za dr. Kukovecove račune pri šoštanjski posojilnici se zanima tudi odvetniška zbornica štajerska, kakor se govori. Ja, njegovi popravki se zde že — marsikomu čudni. Čim bolj popravljamo in pošiljamo vadvbe na vse strani, tem bolj leze notri.

Visoka starost. Iz Straškega vrha nad Zidanim mostom poročajo: Izredno visoko starost je dosegla na skoraj najvišji točki tega hriba živeča, dne 4. t. m. umrla prevzitarica Helena Jeran. Rojena je bila dne 28. aprila leta 1812 in je bila torej stara že nad sto let. Pokopana je bila doli v Širje. Napravili so ji lep pogreb. N. v m. p.!

„Straža.“ Vabimo na Miklavžev večer, ki ga priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju v nedeljo, dne 14. t. m., v dvorani „Zur schönen Schägerin“, VI., Gumpendorferstrasse 101, s sledečim sporedom: 1. Travniki so že zeleni, narodna. Mešan zbor. 2. Pozdravljam te gorinjska stran, narodna. Mešan zbor. 3. Planinar. Förster. Mešan zbor. 4. Otrok Marijin sem. Igra v dveh dejanjih. 5. Nastop Miklavža. Prosta zabava. Med gledališko predstavo igra slavni tamburaški zbor. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za nečlane 60 vinarjev. Otroci prosti. Običajnega Silvestrova večera društvo letos zaradi nastalih zaprek ne bo priredilo. Eventuelna izprememba se naznani. — Knjižne družbe sv. Mohorja so prišle in se dobijo v društvenem lokalu. — Članarina za leto 1914 se lahko opravi vsako nedeljo zvečer v društvu. — Odbor opozarja že tudi vse člane na občni zbor, ki se vrši dne 11. jan. 1914.

Štajersko.

Maribor. (Dražba vžitinskega davka.) Dne 16. t. m., ob 10. uri predpoldne, se bo vršila pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru dražba najema vžitinskega davka.

Maribor. Prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m., ob 10 uri predpoldne, bo gospod dr. M. Slavič predaval o „obisku pri starih Faraonih.“ Predavanje se bo vršilo v prostorih Zadružne zveze v Mariboru — Cirilova tiskarna.

Študenti pri Mariboru. V noči od dne 8. na 9. t. m. je streljal strojevodja južne železnice J. Bolanec na svojo ženo in sicer iz ljubosumnosti. Žena imenovanega je živela javno v ljubavnem razmerju z nekim Pessekom, uslužbencem na mariborskem južnem kolodvoru.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Podružnica naše Slovenske Straže za Sv. Lovrenc in Pušcavo ima v nedeljo, dne 14. t. m., v gostilni gospoda Oswalda, po domače Šumej, občni zbor in volitev novega podružničnega odbora. K prav obilni udeležbi vabi — odbor.

Sv. Križ nad Mariborom. Pri občinskih volitvah, ki so se vršile zadnji teden, so zmagali zavedni Slovenci na celi črti. Divji poskusi štajerčijan-cev, spraviti našo lepo občino v svoje roke, so se — klaverno izjalovili. Za župana je bil zopet izvoljen naš vrli pristaš gospod Galunder. Svetovalci so go-

spodje A. Walldhuber, J. Gartner in Al. Hauptman, sami našinci. Zavednim volilcem krepak „Živijo!“

Slov. Bistrica. (Kap ga je zadela.) Pretečeni četrtak zvečer se je vračal tukajšnji usnarj in posestnik Jožef Rasteiger iz sejma v Smarju proti domu. Blizu Poljčan tik ob železnici sta se mu splašila oba konja in sta zdrvela z vozom vred proti progi v trenutku, ko sta privozila dva vlaka vozu nasproti in ni veliko manjkalo, da bi se bila lahko pripetila velika nesreča. Le z veliko težavo se je posrečilo ustaviti konja. Ko je nato stopil Rasteiger iz voza, ga je vsled prestanega strahu zadela kap in se takoj zgrudil.

Brezno ob Dravi. Ob koncu svetega leta se je dne 6., 7. in 8. decembra s pomočjo sosednih veleč. gospodov obhajala tukaj zelo dobro obiskana tridnevna s šestimi prisrčnimi govori in z nad 400 obhajili. Pobožnost je primerno zaključil prečastiti gospod dr. Hohnjec z elegantnim govorom o posnemanju kristjanov-mučencev, ki so s svojo neomajno zvestobo v veri in s čednostnim življenjem prostost res zaslužili in največ pripomogli k osvoboditvi ev. cerkve po milanskem ediktu. Nato nam je podal praktičen navod za sedanje, veri nevarne čase, da tudi mi vredni ostanemo krščanske prostosti v in po Kristusu, ki edini dela srečne narode in zadovoljne posameznike. Slovesen „Te Deum“ in milo pritrkavanje zvonov sta nam vzbudila še en hvaležen vsklik: Živel sv. Peter v Piju X.!

St. Jurij ob južni železnici. V nedeljo, dne 21. t. m., ob tretji uri popoldne ima tukajšnja kmetijska podružnica svoj občni zbor, po katerem se vrši žrebanje kmetijskega orodja. Zborovanje se vrši v restavraciji pri kolodvoru. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Celje. Dne 8. t. m. se je v dvorani tukajšnje- ga okrajnega glavarstva vršil shod društva „Rdeči križ“ za celo celjsko okolico. Velezaslužni predsednik gospod pragrof Salm iz Novega Celja je temeljito predaval o važnosti in potrebi tega človekoljubnega društva ter vabil številno navzoče vseh slojev, da podpirajo to za občni blagor prekoristno društvo. Tudi gospod namestniški svetovalec baron Müller je v toplih besedah izrazil velik pomen tega društva za človeštvo. Z veseljem ga bomo podpirali!

Dobova pri Celju. (Požar.) V petek zjutraj je izbruhnil v gospodarskem poslopju Maksa Oevirka požar. V kratkem času je zgorelo poslopje do tal in uničeni so tudi vsi poljski pridelki, poljedelsko orodje, seno in slama. Škoda znaša nad 7000 K. Govori se, da je zlobna roka podtaknila ogenj.

St. Jurij ob južni železnici. Popravkarska žila se je lotila po vzgledu dr. Kukovca tudi naših liberalcev. Na drugem mestu priobčujemo popravek naše Jubilejne mlekarne. Čudimo se temu popravku, ker se izogiba naši trditvi, da ima mlekarne nad 50 tisoč kron dolga in da bi zadostovalo za tako mlekarne, da investira v stavbo in stroje 20.000 K, ne pa nad 50.000 K, kar so povdarjali strokovnjaki in lahko izve gospod Drofenik vsak dan. Če liberalci trde, da je poslovanje v najlepšem redu, jim nečemo tega veselja kaliti; kdor pozna razloček med 50.000 in 20.000 K, si bo napravil sam svojo sodbo. Dejstvo je, da je liberalna agitacija imela v funkcionarjih in mlekarjih najboljše sođelavce, ki se niso ozirali na gospodarsko povzdigo podjetja, ampak samo na to, da dobe pri raznih volitvah kolikor mogoče veliko glasov za liberalne kandidate. Da je bil cilj vseh liberalnih zadrug, utrditi liberalizem na deželi, ve vsak otrok in brijejo popravkarji iz ljudstva norce, če trde kaj drugega. Glede trditve, da je celjska zveza podpirala zadrugo s podelitvijo cenega kredita — zahteva namreč 7%, med tem ko zahteva graški Verband in ljubljanska zveza le 5% — kličemo le: Kuge, lakote, dr. Kukovca in cenega kredita celjske liberalne zveze — reši nas, o Gospod!

Brežice. V nedeljo, dne 14. t. m., ob 7. uri na večer, priredi naša Čitalnica gledališko igro s petjem „Legionarji.“

Središče. Tik glavne ceste v zgornjem delu našega trga teče potok Črnece, kojega struga je res prav slabo zavarovana. Ni torej čuda, če se je te-le dni zgodil nevarno-smešen dogodek. V jutro dne 5. t. m. je bilo oblačno, zato pa je bila tudi tema kakor v rogu. Neka središka žena je šla k zornici. Taval- la je po gosti temi po cesti proti cerkvi, a se naenkrat znašla v globoki potokovi strugi. Na milo vzdihovanje žene je vendar prišel mimo neki mož, ki se je hotel izkazati ženi kot rešilni angelj, a se je pri tem ravno tako skotalil po strmem bregu in štrbunknil v vodo. Blizu stanujoči „mesarjev tete“ pa so pravili, da so se enkrat nahajali ravno na tem mestu, kakor so dolgi in široki. Vprašamo naše občinske očete, ali bi ne bilo dobro enkrat tudi pomisliti na varnejše in boljše naprave okoli Črnece? Včasih imajo denar za manj potrebne reči. Morda bi kedaj tudi za Črnece kaj denarja „prek“ hodilo? Priporočljivo bi bilo, da bi varno ograjo prav kmalu omislili, ker se je bati, da bi morebiti kateri izmed sedanjih občinskih noglavarjev ob priliki občinskih volitev kar pri belem dnevu zmeril, kako globoko je iz ceste v potok.

Slovenjgraški okraj. Poslanec dr. Verstovšek je dobil zadnji teden od finančnega ministra obvestilo, da je na njegovo posredovanje dovolil za slovenjgraški okraj podpore 19.000 K po toči in uimah prizadetim posestnikom. Poslanec je tudi že izposloval raznim občinam podporo za občinske ceste pri

deže/nem odboru. Prizadeva si pa doseči še večje podpore v ministrstvu za javna dela in v poljedelskem ministrstvu za škodo, ki je povzročila povodenj zlasti v slovenjgraškem in marenberskem okraju.

Sv. Frančišek Ksaverij. Gospod urednik, naj vam hitro sporočim, kako veselje je bilo med tukajšnjimi liberalci, posebno pa pri gospodu Trčaku, ko je „Narodni List“ v zadnji številki prinesel nekatere budalosti svojim bralcem. Ne bomo se danes bavili s temi dopisi, ampak danes povem samo to, da bo treba poleg Trčaka tudi njegovo gospo malo na piko vzeti. No, pri vsaki priliki se huduje, češ, vsi so si glih, ti klerikalci, saj moj mož vse pri miru pusti, saj se za nič ne briga. No, vprašamo pa vas, gospod! Kdo je pisal razne izjave? Kdo je govoril o raznih strupih? Kdo je kaj govoril o raznih društvih? Torej vidite, gospa, da se vaš mož vendar za take reči briga. Krivde pa ni treba na druge osebe zvaliti.

Ljutomer. Nesramnosti naših liberalčkov presega- jo že vse meje. Najhujša obrekljivost ni zmožna tako podlih, nesramnih laži, kakor Komarov Miha- lek. Noben pošten človek ni varen pred zbadanjem tega suhega komarja. Čim vplivnejša, poštenejša je oseba, s tem večjim veseljem ji zbode strupeni svoj rilec v kri. Z lažnjivimi, sramotilnimi napadi ne prizanaša ne duhovščini, ne učiteljstvu, sploh nikomu. Ali ta prikazen, ki sploh ni vredna, da bi jo pošten človek opljuval, res sme nekaznovano sramo- titi in obrekovati poštene ljudi? Seveda, kdor je sam črn, bi rad očrnil še druge. Ali je ta „süha jüžna“ (tako ga naziva neki njegov komplice, s katerim sta si po duhu zelo sorodna) že pozabil, kako obrtnijo so mu svoj čas pri Sv. Lenartu, oziroma v Mariboru prepovedali?! Res, čestitati moramo murskemu Sokolu, da ima tako vzornega, neomadeževanega so- količa v svojem gnezdu ter mu s svojimi peruti za- kriva maslo na glavi. Mi vam ga ne zavidamo! To- rej, Komarov Mihaelek, če ti je res za boj, mi imamo orožja dovolj, ne le proti tebi, ampak tudi proti tvo- jim adjutantom. Korajža velja!

Središče. Prijazno vprašamo dotično osebo, ki je dala organistu Paniču spričevalo v neki sodni za- devu, ali je res v dotičnem spričevalu imenovala središke Orle — čuke? Zelo smo radovedni; ako ne dobimo odgovora, smo v tem potrjeni.

Pilštanj. Dne 2. decembra zjutraj smo shra- nili zemeljske ostanke 74 let stare gospodinje Apo- lonije Kožuh, ki je s svojim blagim možem vse otroke darovala Bogu, kajti vsi štiri sinovi so častiti brati lazaristi, hčerka je pa usmiljenka. — Dne 3. decem- bra smo pa pokopali 80 let starega tržana Martina Potočnika, kateri je po svojem treznem življenju do- segel tako lepo starost. — Iz Nemškega je prišlo po- ročilo, da se je dne 22. novembra tam ponesrečil J. Gorjup iz Klak. Mladenč je bil priden in pohleven. Le škoda, da si je šel na Prusko po zgodnjo smrt. V kratkem času je rajni že četrti mladenč iz naše okolice, ki je pri nevarnem delu v podzemskih ja- mah umrl. Pred njim so šli v zgodnji grob Vincene Prešiček iz Dobležič, Jožef Žuraj iz Belega in Jak. Resnik iz Pilštana. Bog jim daj večni mir in pokoj, našim fantom pa več ljubezni do domače slovenske grude.

Zg. Savinjska dolina. Kakor je bilo čitati v „Straži“, je v Zgornji Savinjski dolini izdelovatelj diplom gospod nadučitelj Trčak. Do sedaj se še ni vedelo o njem, da se tudi s to panogo bavi; kakor se pa sliši, je že dobil mnogo naročil od liberalcev iz cele Savinjske doline. Gotovo jih še bo dobil; tudi od drugod in to vsled priporočila „Straže“, čeravno jo tako sovraži. Vse eno jo pa vendar čita prav rad, ter jo skrbno išče okoli, da jo kje dobi.

Primorsko.

Polom v Pulju. Proti občinskim uradnikom v Pulju Tomažu Galante, Fr. Bigatto, Linu Quaranto- to, Avgustu Horaku, Kamilu Dercovichu, Guidu Ne- gri, Viktorju in Jakobu Fillinichu se je začela vče- raj, dne 9. t. m., pred celovško poroto porotna obra- vna in bo trajala cel teden. Predseduje deželno- sodni nadsvetnik J. Falke pl. Lillienstein, toži pa državni pravdnik dr. Fr. Thuile. Obravnava bo še enkrat razkrila vso gnilobo italijanskega komunalne- ga gospodarstva.

Odkritje spomenika. V sredo, dne 3. t. m., so odkrili slovesno na vojaškem letalnem polju pri Go- rici spomenik ponesrečenega vojaškega avijatika nad- poročnika pl. Petroviča. Odkritja so se udeležili so- redniki ponesrečenca in zastopniki vseh vojaških in civilnih oblasti v Gorici. Spomenik je napravil na stroške vojnega ministrstva in častnikov goriške garnizije goriški kipar Bitežnik. Spomenik je jako ličen. Na neoklesanem podstavku, ki ima primeren napis, stoji velik bronasti orel z razpetimi peruti.

Božično drevo, prosim te

podari mi za božično darilce Sodenskih pa- stilj, prosim pa precej veliko, ker sem po zimi skoraj vedno več ali manj prehlajen, in Sodenske mi pa dobro denejo. Želim si pa le onih pristnih z imenom Fay. Skatli- ca stane le K 1.25 in se povsod dobe. Po- sebno znamenje: uradno potrdilo županst- va Sodena ob T. na belem papirčku.

Krasno stanovanje

s 3 sobami in kuhinjo (zraven tudi klet in lep vrt), kakor nalašč pripravno za kakega penzionista ali boljšega obrtnika (krojača), se odda v Slovenskem Domu v St. Ilju v Slov. gor. Stanovanje je v nadstropju, odkoder je lep razgled na vse strani. Zdrava lega. Ker je do cerkve samo 2 minuti, bi bilo stanovanje kakor nalašč za kakega upokojsnega č. g. duhovnika. Stanarina zmerena. Odda se stanovanje s 1. marcem 1913. Več pove iz prijaznosti g. Franjo Žbot, urednik Slov. Gospodarja v Mariboru. 222

Učenca

iz poštene rodbine, s primeren oolsko izobrazbo sprejme Vinko Pustovrh, Celje, Narodni dom. 209

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne 22. januarja 1914. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, pošto-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Belilnica voska, obrt medu in voščenin Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu. Zaloga kapljene in precejenega medu, medice in medenjakov. Zaloga rumenega in obledenega voska, voščeni sveč, voščeni svitki, stearinovih, cerkvenih in namiznih sveč v vsaki velikosti. 94

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Lep konj in ličen voz

pod ugodnimi pogoji na prodaj. — Vprašanja na upravnishvo lista. 221

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor**, Brunnsgasse 6, tik hotela „Mohr“,

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Strokovna izpeljava **streloveclov** po najnižjih cenah.

Karol Tratnik

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhofgasse 3.

Franc Pleteršek Maribor Zaloga Koroška cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Štajerske slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, bčovničevce, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Zakaj pač?

je „Pravi : zagrebški Franck : tako priljubljen pri naših gospodinjah ?

Le zaradi svojih prednosti ! krepak okus, zlatorujava barva, nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka : Kavin mlinček.

al em 111/25.648

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj.

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju priporoča veleč. duhovščini svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Demetrij Glumac

Glav. delavnica : **bakrar** Podružnica : **Ptuj**, Maribor, Kasarnska ulica 9

Sarnitzgasse 11 se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, ko montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprav v bakru in železu.

Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronospora brizgalnico lastnega izdelka Kupujem po najvišji ceni staro kovino, baker, medenino in cin. Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 98

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo : navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer : na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. **Pojasnila se dajejo** in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).